

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 6/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte vo veci podnetu [REDACTED], zastúpeného JUDr. M. S., advokátom, vo veci namietaného porušenia práv priznaných čl. 50 ods. 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 3, 5 a 8 a čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 6 Tz 8/99 p o r u š i l základné právo [REDACTED] podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Vo zvyšnej časti podnetu n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol dňa 2. decembra 1999 doručený podnet [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. M. S., advokátom, na začatie konania podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) pre porušenie práv priznaných čl. 50 ods. 3 a 5 ústavy.

Podnecovateľ uviedol, že dňa 8. 6. 1994 bolo uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Banská Bystrica sp. zn.VP-145/30-94 vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“).

Uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Žilina sp. zn. KÚV-21/20-1997 z 29. 10. 1998 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutky uvedené v uznesení o vznesení obvinenia nie sú trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 1998.

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tz 8/99 zo 14. 7. 1999 bolo vyslovené, že právoplatným uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Žilina ČVS: KÚV-21/20-1997 z 29. 10. 1998 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 5 a § 172 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) v prospech obvineného [REDAKOVANÉ] a napadnuté uznesenie bolo zrušené.

Postupom najvyššieho súdu v tomto konaní podľa názoru podateľa bolo porušených viacero ústavných práv.

Obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť prípravy obhajoby, aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), podateľovi nebola zaslaná na vyjadrenie a nebol predvolaný na neverejné zasadnutie dňa 14. júla 1999 na najvyšší súd, kde sa nemohol sám ani cestou svojho obhajcu obhajovať, v čom podateľ vidí porušenie čl. 50 ods. 3 ústavy.

Podateľ sa ďalej domnieva, že právoplatným uznesením o zastavení trestného stíhania došlo v súlade so zákonom dôvodne, z toho dôvodu sťažnosť pre porušenie zákona nie je v súlade so zákonom, preto došlo i k porušeniu jeho ústavného práva podľa čl. 50 ods. 5 ústavy.

Podľa ustanovenia § 266 ods. 4 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu nemožno podať, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným v I. stupni alebo len z toho dôvodu, že súd postupoval v súlade s ustanovením § 259 ods. 4, § 264 ods. 2, § 273 alebo § 289 písm. b) Tr. por.

Podľa ustanovenia § 266 ods. 5 Tr. por. sa ustanovenie odseku 4 použije primerane aj na rozhodnutie súdu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo policajného orgánu urobené v súlade s ustanovením § 150 ods. 1 alebo 3 Tr. por.

Podľa ustanovenia § 141 ods. 2 Tr. por. možno sťažnosťou napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa alebo policajného orgánu... Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Proti uzneseniu o zastavení trestného konania podateľ sťažnosť nepodal.

Podľa názoru podateľa tento nevyužil svoje oprávnenie podľa ustanovenia § 174 ods. 2 písm. e) Tr. por. a nezrušil uznesenie v zákonom stanovenej lehote. Rozhodnutie z 29. októbra 1998 sa stalo tak právoplatným v prvom stupni.

Keďže uznesenie o zastavení trestného stíhania sa stalo právoplatným v prvom stupni, podľa názoru podateľa nemožno proti nemu podať sťažnosť pre porušenie zákona.

V tomto porušení procesných noriem trestného konania vidí podateľ aj porušenie svojho práva garantovaného čl. 50 ods. 5 ústavy.

V závere svojho podnetu navrhuje podateľ, aby ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd v konaní sp. zn. 6 Tz 8/99 porušil ústavné právo [REDAKOVANÉ] zaručené čl. 50 ods. 3 a 5 ústavy.

V prílohe predložil plnomocenstvo pre JUDr. M. S. na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podnet [REDAKOVANÉ] senát ústavného súdu dňa 24. februára 2000 predbežne prerokoval a prijal ho na ďalšie konanie.

Sudca spravodajca si vyžiadal spis najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tz 8/99 a podľa ustanovenia § 29 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) i vyjadrenie predsedu najvyššieho súdu.

Predseda najvyššieho súdu listom zn. Sekr 61/2000 zo dňa 6. marca 2000 uviedol, že najvyšší súd už viackrát zaujal stanovisko k ústavnému vymedzeniu pôsobnosti ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, napr. vo veciach č. Sekr 43/97, Sekr 127/99, Sekr 48/99, Sekr 359/99.

Na tomto stanovisku vzhľadom na ustanovenie § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zotráva.

Z uvedeného dôvodu považuje reagovanie na požiadavku ústavného súdu z hľadiska jej obsahového zamerania za neaktuálne s prihliadnutím i na to, že stanovisko najvyššieho súdu k danej problematike vyplýva z odôvodnenia jeho rozhodnutia zo dňa 14. júla 1999 sp. zn. 6 Tz 8/99.

Zástupca podateľ'a na ústnom verejnom zasadnutí dňa 1. júna 2000 predložil doplnenie podnetu, v ktorom žiadal rozšíriť petit tak, že v namietaných skutočnostiach došlo aj k porušeniu čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení dodatkových protokolov 3, 5 a 8 (ďalej len „Dohovor“).

Vo veci neumožnenia obhajoby v konaní pred najvyšším súdom vidí porušenie čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru v znení dodatkových protokolov 3, 5 a 8.

V tom, že bolo pokračované po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení trestného konania, vidí porušenie čl. 4 dodatkového protokolu č. 7 Dohovoru.

Senát ústavného súdu pripustil uznesením rozšírenie petitu a doručil návrh na rozšírenie najvyššiemu súdu.

Predseda najvyššieho súdu listom zo dňa 13. júna 2000, ktorý bol ústavnému súdu doručený 19. júna 2000, uviedol, že najvyšší súd na základe žiadosti sudcov ústavného súdu o vyjadrenie k prijatému podnetu občana už viackrát zaujal stanovisko k ústavnému vymedzeniu pôsobnosti ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, ostatne napr. v listoch pod č. Sekr 359/99, Sekr 61/2000, Sekr 113/2000. Na tomto stanovisku vzhľadom na ustanovenie § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zotráva, a preto považuje za neaktuálne reagovať na

požiadavku predsedu senátu ústavného súdu. Z uvedených dôvodov ani netrvá na ústnom pojednávaní.

II.

Z predloženého spisového materiálu sp. zn. 6 Tz 8/99 vyplýva, že generálny prokurátor podal najvyššiemu súdu dňa 30. apríla 1999 sťažnosť pre porušenie zákona podľa ustanovenia § 266 ods. 1 Tr. por. proti uzneseniu vyšetrovateľa Krajského úradu vyšetrovania PZ v Žiline sp. zn. KÚV-21/20-1997 z 29. 10. 1998 o zastavení trestného stíhania podľa § 172 ods. 1 písm. b) Tr. por. Týmto uznesením bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 5 Tr. por. a § 172 ods. 1 písm. b) Tr. por. v prospech obvineného [REDAKOVANÉ]. Uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť dňom 3. novembra 1998.

Dňa 14. 7. 1999 senát najvyššieho súdu na neverejnom zasadnutí vyniesol rozsudok, že právoplatným uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru Žilina z 29. októbra 1998, ČVS: KÚV-21/20-1997, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 5 a § 172 ods. 1 písm. b) Tr. por. v prospech obvineného [REDAKOVANÉ]. Napadnuté uznesenie zrušil.

Neverejného zasadnutia sa zúčastnil zástupca generálnej prokuratúry, ktorý bol o jeho konaní upovedomený 2. júna 1999.

Opatrením podľa ustanovenia § 129 ods. 2 Tr. por. predseda najvyššieho súdu povolil vyhotoviť písomné rozhodnutie v lehote do 17. septembra 1999.

V rozsudku sp. zn. 6 Tz 8/99 zo dňa 14. 7. 1999 sa uvádza, že vyšetrovateľ nesprávne stanovil i dôvod zastavenia trestného konania, keď zastavil toto konanie podľa ustanovenia § 172 ods. 1 písm. b) Tr. por., čo vyšetrovateľ popisuje v uznesení,

by zakladalo dôvod rozhodnutia podľa § 172 ods. 1 písm. a) Tr. por., t. j. z dôvodu, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie. Uvedený postup by bol na mieste však iba za toho predpokladu, že by uvedená okolnosť bola vyšetrovaním nepochybne zistená. Pochybnosť o tom, či sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, môže ako argument svojho rozhodnutia uplatniť len súd pri oslobodzujúcom rozsudku podľa § 226 písm. a) Tr. por.

Najvyšší súd na základe sťažnosti generálneho prokurátora podľa § 268 ods. 2 Tr. por. vyslovil vo výroku tohto rozsudku porušenie zákona v prospech obvineného [REDAKOVANÉ], podľa § 269 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a podľa ustanovenia § 270 ods. 1 Tr. por. tomuto prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol. Najvyšší súd mohol tak postupovať, lebo takýto postup navrhol generálny prokurátor v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v lehote šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého uznesenia a Najvyšší súd Slovenskej republiky o tejto sťažnosti rozhodol do troch mesiacov od jej podania (§ 272 Tr. por.).

III.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 50 ods. 5 ústavy nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Podľa čl. 17 ods. 2 vety prvej ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Ustanovením čl. 50 ods. 3 ústavy sa zaručujú práva obvinenému. Ústavou zaručenú ochranu nemožno interpretovať tak, že práva podľa čl. 50 ods. 3 sa

priznávajú iba v tej fáze trestného konania, ktorá sa začína vznesením obvinenia a ktorá sa končí podaním obžaloby. Formuláciou čl. 50 ods. 3 sa kladie dôraz na zaručenie práv od okamihu vznesenia obvinenia.

Práva zaručené čl. 50 ods. 3 ústavy sa v nezmenenom rozsahu priznávajú aj obžalovanému a odsúdenému, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

Všetkým oprávneným osobám sa čl. 50 ods. 3 zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby ďalej, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktorý sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (II. ÚS 8/96).

Pozitívny záväzok Slovenskej republiky pri realizácii práv obvineného v trestnom konaní je zabezpečený cestou Trestného poriadku, ktorý je právnym predpisom upravujúcim postup v trestnom konaní.

Trestný poriadok v jednotlivých fázach trestného konania zaručuje ústavou garantované právo obhajoby (II. ÚS 52/98).

Podľa ustanovenia § 35 Tr. por. obhajcom v trestnom konaní môže byť len advokát. Pre jednotlivé úkony trestného konania s výnimkou konania pred súdom sa môže obhajca dať zastupovať svojím koncipientom. Činnosť obhajcu na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí nemôže byť zlučiteľná s tým, kto je predvolaný ako svedok, znalec alebo tlmočník.

Ustanovenie § 36 Tr. por. určuje podmienky nutnej obhajoby. Podľa tohto ustanovenia obvinený musí mať obhajcu už v prípravnom konaní,

- a) ak je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave (§ 116 ods. 2 Tr. por.),
- b) ak je nesvojprávny (rozumie sa tým osoba, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená),
- c) ak ide o konanie proti mladistvému alebo
- d) ak ide o konanie proti ušlému.

Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní vyšetrovateľ alebo prokurátor za nevyhnutné, najmä preto, že so zreteľom na telesné alebo duševné chyby obvineného majú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

Ak sa koná o trestnom čine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov, musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní.

Podľa ustanovenia § 36a ods. 2 Tr. por. v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona a v konaní o návrhu na povolenie obnovy musí mať odsúdený obhajcu,

- a) ak ide o prípady uvedené v ustanovení § 36 ods. 1 písm. a) alebo b) (je vo väzbe alebo výkone trestu, alebo na pozorovaní v zdravotníckom zariadení a ak je nesvojprávny),
- b) ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov,
- c) ak je mladistvý a v čase konania verejného zasadania o sťažnosti pre porušenie zákona alebo o návrhu na povolenie obnovy nedovŕšil osemnásť rok, alebo
- d) ak sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať,
- e) ak ide o konanie proti odsúdenému, ktorý zomrel.

Podateľ bol trestne stíhaný za trestný čin podvodu podľa ustanovenia § 250 ods. 1 a 4 Tr. zák.

Podľa ustanovenia § 250 ods. 1 Tr. zák., kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

Podľa ustanovenia § 250 ods. 4 Tr. zák. odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedených v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

V tejto časti sú ustanovenia Trestného zákona uvedené podľa stavu ku dňu rozhodovania najvyšším súdom.

Novelou Trestného zákona č. 182/1999 zo dňa 24. júla 1999, ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 1999, došlo podľa bodu 62 k vloženiu nového odseku číslo 3 s tým, že dovtedajšie odseky 3 a 4 boli označené ako odseky 4 a 5.

Účelom obhajoby je ochrana záujmov občana, ktorý sa stal obvineným, aby boli včas zistené skutočnosti, ktoré ho zbavujú viny alebo zmiernujú jeho vinu. Obhajoba takto prispieva k náležitému objasneniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu vo veci. Postavenie obvineného ako strany v trestnom konaní je posilnené aj jeho právom na obhajobu za pomoci obhajcu – advokáta. Právna úprava určuje niektoré (subjektívne alebo objektívne) závažnejšie prípady, kedy obvinený musí mať obhajcu (§ 36 a § 36a Tr. por.). Ak obvinený nemá obhajcu v prípadoch tzv. nutnej obhajoby (§ 36, § 36a), určí sa mu na zvolenie obhajcu lehota. Ak si v tejto obhajcu nezvolí alebo ak tak neurobí ani iná oprávnená osoba, ustanoví mu obhajcu v konaní pred súdom predseda senátu, v prípravnom konaní sudca (§ 39 ods. 1 Tr. por.) /Husár, E. a kol.: Trestné právo procesné. Iura Edition 1996/.

Subjektom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy nie je ktokoľvek, ale osoba, voči ktorej bolo vznesené obvinenie podľa § 160 Tr. por. V takto vymedzenom okruhu osôb každý, kto bol obvinený, je subjektom práv ustanovených čl. 50 ods. 3 ústavy.

Ide o právo pripraviť si obhajobu, ďalej o právo mať čas na prípravu obhajoby a napokon o právo obhajovať sa alebo nechať sa obhajovať obhajcom. Za takúto osobu je potrebné považovať i osobu v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona a v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, ak sú tu uvedené dôvody ustanovenia § 36a ods. 2 Tr. por.

Ustanovenie § 12 Tr. por. vykladá niektoré pojmy tejto zákonnej normy podľa § 12 ods. 8 Tr. por. Pokiaľ z povahy veci nevyplýva niečo iné, rozumie sa obvineným aj obžalovaný a odsúdený.

Právo na obhajobu v súlade s čl. 11 ústavy implikuje aj právo zaručené čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru, podľa ktorého: „Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.“ (Drgonec, J.: Základné práva a slobody podľa Ústavy Slovenskej republiky. Zväzok 2, MANZ, Bratislava 1999, s. 318).

Ústavný súd vo veci I. ÚS 35/98 zaujal stanovisko k porušeniu základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, keď uviedol, že k porušeniu tohto práva dôjde vtedy, ak obvinenému nebola vôbec poskytnutá možnosť zvoliť si obhajcu podľa vlastného výberu. K porušeniu práva iných osôb zvoliť obvinenému obhajcu dôjde vtedy, ak orgán štátu (súdny orgán) nerešpektoval ustanovenie § 37 ods. 1 Tr. por., t. j. hoci si samotný obvinený obhajcu nezvolil, nebola táto možnosť poskytnutá ani jeho blízkym a oprávneným osobám.

Vo veci II. ÚS 8/96 vyslovil ústavný súd názor, že ústavou zaručenú ochranu nemožno interpretovať tak, že práva podľa čl. 50 ods. 3 sa priznávajú iba v tej fáze trestného konania, ktorá sa začína vznesením obvinenia a ktorá sa končí podaním obžaloby.

Formuláciou čl. 50 ods. 3 ústavy sa kladie dôraz na zaručenie práv od okamihu vznesenia obvinenia. Práva zaručené čl. 50 ods. 3 sa v nezmenenom rozsahu priznávajú aj obžalovanému, odsúdenému, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Všetkým oprávneným osobám sa čl. 50 ods. 3 zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby ďalej, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu, a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu.

Právo obvineného obhajovať sa prostredníctvom obhajcu je zaručené s rozdielnou intenzitou v závislosti od toho, či sa obvinenému zaručuje právo na nutnú obhajobu alebo či sa upravuje ako právo na zvoleného obhajcu. Zákonná úprava tu reaguje na postavenie obvineného tak, že pre neho zložitom postavení (väzba a iné) stanovuje povinné právne zastúpenie.

Nutná obhajoba predstavuje osobitnú ochranu v trestnom konaní. Jej základom je štátom zaručená právna pomoc poskytovaná obhajcom ustanoveným bez zreteľa na želanie obvineného mať obhajcu.

Na rozdiel od nutnej obhajoby obhajoba zvoleným obhajcom predstavuje všeobecnú formu právnej pomoci v trestnom konaní, kde nie je štátny záväzok na poskytnutie tejto pomoci. Ide len o povinnosť rešpektovať rozhodnutie oprávnenej osoby dať sa zastupovať zvoleným obhajcom. Tento záväzok vzniká štátu od okamihu uplatnenia práva na zvoleného obhajcu, toto právo oprávnená osoba uplatňuje zákonom ustanoveným postupom.

Podľa právneho názoru ústavného súdu (II. ÚS 34/99) právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby. Podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd. Základným pravidlom týchto práv je

princíp nastolenia spravodlivej rovnováhy medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany. V prípade konfliktu medzi chránenými verejnými záujmami sa jeden zo záujmov nemôže nadradiť na iný tak, aby sa poprel účel ochrany priznanej inému chránenému verejnému záujmu. V okolnostiach prípadu ide o právne riešenie konfliktu medzi verejným záujmom na odhalení a potrestaní páchatel'a trestného činu s tými verejnými záujmami, kvôli ktorým sa ústavou priznáva právo na obhajobu.

Právo obvineného obhajovať sa osobne je jeho prvým a základným právom. Pretože obvinený je tu sám sebe obhajcom, zásadne musí mať všetky práva, ktoré inak niektoré právne poriadky priznávajú len obhajcovi, ale nie osobne obvinenému, napr. právo nahliadnuť do spisu, zúčastniť sa pojednávania a pod. V judikatúre sa neriešila otázka, či obvinený, ktorý nemá obhajcu, sa môže zúčastniť vyšetrovacích úkonov, ktorých sa inak môže zúčastniť obhajca, ale nie sám obvinený.

Ak to vyžadujú záujmy spravodlivosti, môže byť obvinenému ustanovený obhajca ex offio aj proti jeho vôli, ak súd dôjde k záveru, že obvinený nie je schopný sa sám náležite obhajovať a sám si obhajcu nezvolí. Ak súd opomenie zabezpečiť v takom prípade pomoc obhajcu, ide o porušenie čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru (Repík, B.: Ľudské práva v súdnom konaní. MANZ, Bratislava 1999, s. 212).

Nezabezpečenie obhajcu v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona v rozpore s ustanovením § 36a ods. 2 písm. b) Tr. por. je v príčinnej súvislosti s porušením čl. 50 ods. 3 ústavy.

Ústavné právo garantované čl. 50 ods. 3 ústavy bolo porušené tým, že podnecovateľovi nebol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a nemohol sa obhajovať sám a ani prostredníctvom zvoleného obhajcu, pretože o podanej sťažnosti pre porušenie zákona nevedel a nebol informovaný ani o konaní verejného zasadnutia. Hoci najvyšší súd mal podľa ustanovenia § 274 ods. 2 Tr. por. formálne možnosť voľby medzi konaním verejného a neverejného zasadnutia, v súlade s čl. 152 ods. 4

ústavy neverejné zasadnutie konať nemohol, pretože pri takomto konaní nie je možné zabezpečiť právo na obhajobu garantované čl. 50 ods. 3 ústavy.

Článok 6 ods. 1 Dohovoru stanovuje verejné prejednávanie vecí súdom, a teda v porovnaní s ustanovením § 274 ods. 2 Tr. por. zabezpečuje väčší rozsah základného práva.

Článok 6 ods. 1 Dohovoru (verejné prejednanie vecí súdom), keďže zabezpečuje väčší rozsah základného práva (právo na obhajobu) v porovnaní s ustanovením § 274 ods. 2 Tr. por. (ktorý umožňuje aj konanie na neverejnom zasadnutí), mal byť s poukazom na čl. 11 ústavy aplikovaný pred ustanovením § 274 ods. 2 Tr. por.

Podateľ sa v podnete domáha vyslovenia porušenia práva garantovaného čl. 50 ods. 5 ústavy. Domnieva sa, že tým, že sa rozhodnutie – uznesenie o zastavení trestného stíhania stalo právoplatným v prvom stupni, nemožno proti nemu podať sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného.

Podľa čl. 50 ods. 5 ústavy zákaz trestného stíhania právoplatne odsúdených alebo oslobodených spod obžaloby nevyklučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Podľa ustanovenia § 266 ods. 4 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu nemožno podať, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným z toho dôvodu, že súd postupoval podľa § 259 ods. 4, § 264 ods. 2, § 273 alebo § 289 písm. b) Tr. por.

Najvyšší súd vo veci postupoval podľa § 268 ods. 2, § 269 ods. 2, § 270 ods. 1 a § 272 Tr. por.

Najvyšší súd rozhodoval 14. júla 1999, teda pred účinnosťou zákona č. 272/1999 Z. z. z 1. októbra 1999, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1999.

Podľa ustanovenia § 268 ods. 2 Tr. por. (v čase rozhodovania), ak zistí najvyšší súd, že zákon porušený bol, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím, prípadne jeho časťou (§ 266 ods. 3 Tr. por.) alebo v konaní, ktoré takému rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon.

Podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Tr. por., ak bol však porušený zákon v neprospech obvineného, zruší najvyšší súd súčasne s výrokom uvedeným v § 268 ods. 2 napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne tiež vadné konanie mu predchádzajúce. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší najvyšší súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci i len sčasti, výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ so zreteľom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ustanovenie § 261 sa použije primerane.

Podľa ustanovenia § 270 ods. 1 Tr. por., ak po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, prikáže najvyšší súd spravidla orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa ustanovenia § 272 Tr. por., ak nebol zákon porušený v neprospech obvineného, môže najvyšší súd postupovať podľa § 269 ods. 2 až § 271 len vtedy, keď to navrhol generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona podanej do šesť mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a ak rozhodol najvyšší súd o tejto sťažnosti do troch mesiacov od jej podania.

Ústavný súd vo veci PL. ÚS 17/96 zaujal stanovisko, že v právnom štáte štátne orgány striktné dodržiajú a rešpektujú ústavu, zákony, všeobecne záväzné právne predpisy a rozhodnutia ústavného súdu.

Novela k Trestnému poriadku z roku 1990 obmedzila možnosť napadnúť rozhodnutie sťažnosťou pre porušenie zákona v tom smere, že nepripúšťa podanie tejto sťažnosti v neprospech obvineného, prípadne v neprospech iných osôb z toho dôvodu, že orgán činný v trestnom konaní postupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku o zákaze reformationis in peius (§ 266 ods. 4 a 5 Tr. por.).

Novela Trestného poriadku z roku 1994 obmedzila ďalej možnosť napadnúť sťažnosťou pre porušenie zákona rozhodnutie súdu, ak sa toto rozhodnutie stalo právoplatným v prvom stupni (§ 266 ods. 4 Tr. por.).

O sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje najvyšší súd, a to na verejnom zasadnutí za povinnej účasti generálneho prokurátora (§ 274 Tr. por.).

Vo veci 6 Tz 8/99 rozhodoval najvyšší súd na neverejnom zasadnutí za účasti generálneho prokurátora bez prítomnosti obhajcu, ktorého účasť bola stanovená ustanovením § 36a ods. 2 písm. b) Tr. por.

Uznesenie vyšetrovateľa Krajského úradu vyšetrovania PZ Žilina ČVS: KÚV-21/20-1997, ktorým vyšetrovateľ zastavil trestné stíhanie podľa ustanovenia § 172 ods. 1 písm. b) Tr. por., nadobudlo právoplatnosť dňom 3. novembra 1998. Uznesenie bolo doručené obvinenému a jeho obhajcovi, krajskému prokurátorovi a poškodenej strane Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Krajský prokurátor nevyužil svoje oprávnenie a nepostupoval podľa ustanovenia § 174 ods. 2 písm. e) Tr. por.

Z ustanovenia § 266 ods. 4 Tr. por. (v čase rozhodovania najvyššieho súdu) vyplývalo, že sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu nemožno podať, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným v prvom stupni.

Najvyšší súd dňa 14. 7. 1999 podľa zápisnice konal na neverejnom zasadnutí a po záverečnej porade senátu vyhlásil rozsudok.

Podľa ustanovenia čl. 142 ods. 3 ústavy rozsudky sa vyhlasujú v mene Slovenskej republiky a vždy verejne.

Ústavný súd vo veci II. ÚS 58/97 zaujal stanovisko, že verejnosť konania patrí k ústavným procesným zárukám práva na súdnu a inú právnu ochranu.

S verejným prerokovaním veci súvisí princíp ústnosti a bezprostrednosti a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Princíp verejnosti však nie je absolútny, to znamená, že umožňuje tiež výnimky. Výnimky z princípu verejnosti sa ale vzťahujú na súdne pojednávanie (prerokovávanie), nie na vyhlásenie rozsudku. Povinnosť vyhlásenia rozsudku je bezvýnimočná. Vyplýva to z doslovného znenia čl. 142 ústavy, ako aj zo zákonov, ktoré v súlade s Ústavou Slovenskej republiky upravujú podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane, o pôsobnosti súdov a konaní pred súdmi. Vo veci II. ÚS 76/97 ústavný súd zaujal stanovisko, že účastník konania má právo byť prítomný na vyhlásení rozsudku súdu a len on sa môže rozhodnúť, či sa tohto zasadnutia zúčastní alebo nezúčastní. Jeho rozhodnutie nemôže ovplyvniť postup súdu pri realizácii konania v intenciách čl. 142 ods. 3 ústavy.

Najvyšší súd postupoval pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie zákona v súlade s ustanovením zákonnej úpravy a namietané porušenie zákona nie je v príčinnej súvislosti s porušením základného práva podateľu garantovaného čl. 50 ods. 5 ústavy.

Najvyšší súd vo veci 6 Tz 8/99 konal na neverejnom zasadnutí, rozsudok nevyhlásil verejne, čím postupoval v rozpore s čl. 142 ods. 3 ústavy.

V čase rozhodovania najvyššieho súdu vo veci 6 Tz 8/99 ešte zákonodarca nereagoval na ústavný imperatív daný čl. 142 ústavy.

Podľa znenia ustanovenia § 268 ods. 2 Tr. por. platného v čase rozhodovania najvyššieho súdu: „Ak zistí najvyšší súd, že zákon porušený bol, vysloví rozsudkom, že napadnutým rozhodnutím ... bol porušený zákon.“

Z tejto formy rozhodovania, t. j. rozsudkom, musel byť rešpektovaný čl. 142 ods. 3 ústavy, ktorý ukladá vyhlásiť rozsudok vždy verejne. Od 1. novembra 1999 bolo ustanovenie § 268 ods. 2 Tr. por. zosúladené s čl. 142 ods. 3 ústavy tak, že ak najvyšší súd koná na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 274 ods. 2 Tr. por., potom rozhoduje uznesením, ktoré vyhlási podľa ustanovenia § 244 Tr. por.

Zákonodarca totiž rozlišuje vyhlásenie rozhodnutia podľa ustanovenia § 244 Tr. por. v prípadoch, ak ide o neverejné zasadnutie, a vyhlásením verejným podľa ustanovenia § 236 Tr. por., keď ide o verejné zasadnutie.

K namietanému porušeniu práva garantovaného čl. 50 ods. 5 ústavy:

V čase rozhodovania (14. 7. 1999) najvyššieho súdu o sťažnosti pre porušenie zákona v trestnej veci podateľ a vtedy platná dikcia zákonnej úpravy nepripúšťala v § 266 ods. 4 Tr. por., aby bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ak sa súdne rozhodnutie stalo právoplatným v prvom stupni.

Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil názor na vzťah medzi ústavnosťou a zákonnosťou.

Skutočnosť posúdenia rozhodnutia o zastavení trestného stíhania a jeho zákonnosti je výlučnou kompetenciou všeobecného súdu.

Podľa ustanovenia čl. 11 ústavy: „Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred jej zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah základných práv a slobôd.“

Ústava Slovenskej republiky v druhej hlave označenej ako „Základné práva a slobody“ ústavne transformuje články medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách.

Vzhľadom na absenciu generálnej recepčnej klauzuly, ktorá by „*expressis verbis*“ určovala platné medzinárodné zmluvy za súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky, ich postavenie v ňom určuje zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Uvedený zákon Národnej rady Slovenskej republiky predstavuje komplexnú právnu úpravu vyhlasovania (publikovania) všeobecne záväzných a iných právnych predpisov v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Je tomu tak preto, že ustanoveniami svojho § 13 ruší predošlú právnu úpravu platnú v tejto oblasti do 31. 12. 1992 (Klučka, J.: Medzinárodné právo a Ústava Slovenskej republiky. Medes, s. r. o., Košice 1996, str. 53).

Článok 11 ústavy predpokladá existenciu situácie (vzťahu) medzinárodnej zmluvnej úpravy a vnútroštátneho zákona tak, že do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky je „inkorporovaná“ platná medzinárodná zmluva, ktorá upravuje ľudské právo alebo právo, alebo základnú slobodu podrobnejšie („vo väčšom rozsahu“) ako príslušná zákonná úprava tohto práva alebo základnej slobody. Článok 11 ústavy však (a v dôsledku uvedeného) nezrušuje príslušnú zákonnú úpravu

Slovenskej republiky, ale v prípade existencie medzinárodnej zmluvy spĺňajúcej podmienku uplatnenia čl. 11 stanovuje jej „prednosť“ pred zákonom.

V citovanom článku ústavy preto nejde o „všeobecnú“, ale podmienenú prioritu uplatnenia zmluvy o ľudských právach a základných slobodách pred zákonmi Slovenskej republiky.

Uvedené ustanovenie je potrebné chápať ako generálny príkaz ústavnej normy všetkým štátnym orgánom Slovenskej republiky, ktoré sa vo vzťahu svojej rozhodovacej či inej činnosti stretávajú s nutnosťou rešpektovať a presadzovať ochranu ľudských práv alebo základných slobôd, ktoré sú predmetom úpravy ako medzinárodnej zmluvy, tak aj vnútroštátneho zákona.

Aplikácia výlučne zákonnej úpravy ľudského práva alebo základnej slobody aj vtedy, ak sú splnené podmienky čl. 11 ústavy znamená porušenie príkazu ústavnej normy v ňom obsiahnutej (cit. dielo zo strany 19, str. 63).

K otázke pojmu „ak zabezpečujú väčší rozsah základných práv a slobôd“ (Bohumil Repík: Ľudské práva v súdnom konaní. MANZ, Bratislava 1999, str. 25). K čomu sa vzťahuje táto podmienka, k vnútroštátnej platnosti a účinnosti zmluvy, alebo len k jej aplikovateľnosti? Stáva sa celá zmluva spĺňajúca inak všetky podmienky článku 11 ústavy súčasťou vnútroštátneho právneho poriadku, alebo tie jej ustanovenia, ktoré zabezpečujú väčší rozsah práv a slobôd do vnútroštátneho práva, v konkrétnom prípade sa však aplikujú len tie ustanovenia, ktoré zabezpečujú väčší rozsah práv.

Pri konkurencii dvoch aplikovaných noriem sa tu postupuje v podstate rovnako ako pri aplikácii viacerých zmlúv s tým rozdielom, že zásadne sa najprv aplikuje domáce právo. Uvedená podmienka je vyjadrením dvoch doplňujúcich sa princípov: princípu subsidiárnej aplikácie medzinárodného práva vo vzťahu k domácemu právu a princípu použitia najpriaznivejšej normy.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 91/99 zaujal stanovisko, že „medzinárodné zmluvy o ľudských právach majú osobitné postavenie v systéme prameňov práva Slovenskej republiky. Za podmienok ustanovených v čl. 11 Ústavy Slovenskej republiky majú prednosť pred zákonmi, nie však pred Ústavou Slovenskej republiky. Pre účinné namietanie práv garantovaných medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách je nevyhnutné súčasne označiť základné právo alebo slobodu zaručenú Ústavou Slovenskej republiky pre posúdenie, či medzinárodné zmluvy zabezpečujú ich väčší rozsah a majú teda prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru: „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobité okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.“

Podľa čl. 6 ods. 3 Dohovoru: „Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
- c) obhajovať sa osobne alebo pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.“

Podľa čl. 4 protokolu č. 7 k Dohovoru:

„1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnovy konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

3. Od tohto článku nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.“

V zmysle petitu návrhu podateľ'a je potrebné sa zamerať na dve právne skutočnosti, či Dohovor poskytuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd, a to pri obhajobe podateľ'a a pri ústavnosti obnovenia stíhania podateľ'a mimoriadnymi opravnými prostriedkami.

V tejto súvislosti je potrebné uvážiť dosah pri použití medzinárodnej normy ochrany ľudských práv a jej dopad na vnútroštátny právny poriadok pri použití pravidla prednosti najpriaznivejšej normy.

Dohovor v citovaných článkoch používa vymedzenie týchto práv pre obvineného.

Podľa B. Repíka (cit. dielo zo str. 20, str. 65) má z hľadiska čl. 6 v trestných veciach kľúčový význam výklad adjektíva „trestné“ (obvinenie).

V judikatúre súdu sa posudzujú delikty podľa kritérií:

- a) kvalifikácia skutku podľa vnútorného práva,
- b) povaha deliktu,
- c) prísnosť sankcie.

Pre posúdenie petitu je významné právne posúdiť najmä minimálny rozsah práv obhajoby poskytnutý podateľ'ovi. Pokiaľ ide o použitie mimoriadnych opravných

prostriedkov voči podateľovi a ich namietaný nesúlady s čl. 4 dodatkového protokolu č. 7, tento sa vzťahuje na osobu, ktorá bola oslobodená alebo odsúdená konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku signatárskeho štátu.

Podateľ nebol súdom právoplatne oslobodený ani právoplatne odsúdený, a preto nie je ním namietaný postup v nesúlade s citovaným článkom Dohovoru.

Článok 6 ods. 3 Dohovoru otázku obhajoby rieši vo veciach:

- a) právo byť oboznámený s obvinením,
- b) právo mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby,
- c) právo obhajovať sa osobne alebo za pomoci obhajcu,
- d) právo na bezplatnú pomoc tlmočníka.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „Európsky súd“) záruky obsiahnuté v čl. 6 ods. 3 Dohovoru sú základnými elementmi okrem iných, všeobecného pojmu „spravodlivý proces“ (rozsudok vo veci Artner z roku 1992, A 242-2, § 19 (záruky)). Právo garantované čl. 6 ods. 3 písm. b) patrí k podstate spravodlivého procesu v trestných veciach. Prispieva k vyrovnaní nerovnováhy medzi obvineným a orgánmi trestného stíhania, ktoré disponujú mocnými vyšetrovacími a donucovacími prostriedkami. Do určitej miery podmieňuje uplatnenie princípu rovnosti zbraní. „Obvinený musí mať možnosť zorganizovať svoju obranu primeraným spôsobom a bez obmedzenia, pokiaľ ide o možnosť predložiť súdu všetky pre vec významné prostriedky obhajoby, a tým ovplyvniť výsledok konania“ (správa Komisie vo veci Can C. Rakúsko, séria A, č. 96).

Vo veci Campbell a Fell C. Spojené kráľovstvo z 28. júna 1984, séria A, č. 80, Európsky súd uviedol, že je porušením čl. 6 ods. 3 písm. b), ak sa obvinený nemôže poradiť s obhajcom pred pojednávaním.

Osobitne sa Európsky súd zaoberal aj otázkou verejnosti vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Táto otázka je jasnejšia ako iné aspekty, ktoré tvoria právo na

spravodlivé prejednanie. Verejnosť konania nie je iba v záujme strán, ale aj v záujme verejnosti samej, keďže má nastoliť dôveru vo výkon spravodlivosti. Vo veci Axen v. Spolková republika z roku 1983, A-72, Európsky súd uviedol, že požiadavka verejnosti konania sa uplatní v každej fáze, ktorá má vplyv na „rozhodnutie“ v danej veci. Na túto skutočnosť už reaguje novela Trestného poriadku č. 272/1999 Z. z.

Súd vo viacerých veciach konštatoval, že právo na verejnosť nemusí byť nevyhnutne porušené, ak obidve strany konania súhlasia s tým, aby sa konalo bez prístupu verejnosti a tiež v prípadoch osobitného zreteľa (národná bezpečnosť, záujem mravnosti a iné). Rozsudky však musia byť za každých okolností vyhlásené verejne.

Trestný poriadok s osobou účastníka v mimoriadnom opravnom konaní počíta, keď v ustanovení § 36a ods. 2 Tr. por. stanovuje právo mať obhajcu pre odsúdeného.

O tom, že chápe osobu, u ktorej došlo k zastaveniu trestného stíhania ako obvineného, svedčí tá skutočnosť, že po rozhodnutí súdu o mimoriadnych opravných prostriedkoch sa len pokračuje v začatom trestnom konaní.

Minimálny rozsah práv na obhajobu garantovaný čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) mal byť zabezpečený aj v mimoriadnom opravnom konaní a tento je v príčinnej súvislosti s namietanými porušeniami Dohovoru v postupe najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 2000

